

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО

Кафедра економіки та менеджменту

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

З навчальної дисципліни

„Облік і аудит”

спеціальність 073 «менеджмент»

рівень вищої освіти «бакалавр»

3 курс факультет туризму

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні кафедри

економіки та менеджменту

від 31.08.2020. протокол №1

Зав. каф _____ Павленчик Н.Ф.

Методичні вказівки до проведення семінарських занять з дисципліни «Облік і аудит» для студентів спеціалізації «Менеджмент» за спеціальністю 073 Менеджмент

V с. (денна форма навчання, заочна форма навчання)

Розробник: к.е.н. Стахів І.М. ©

Вступ

Бухгалтерський облік був викликаний до життя самою господарською діяльністю людини. З історичних облікових документів, які збереглися до сьогодні, видно, якою повагою користувалися в давнину бухгалтери і як цінувалась їх справа. Облік називали таємницею богів, в яку посвячували лише обраних.

І все ж таки, цілковито очевидно і логічно, що розвитку бухгалтерського обліку сприяли прогрес, стабільність, більш повна реалізація суспільних потреб. У зв'язку з цим важливого значення набуває періодизація розвитку бухгалтерського обліку. Вона дозволяє прослідкувати історичну логіку, підійти до усвідомлення прогресу зміни епох.

Бухгалтерська справа, як і будь-який суспільний розвиток, - це складний процес: поряд із піднесенням творчої думки, успіхами, значними ривками, історія бухгалтерського обліку сповнена падінь, невдач, відхилень, помилок.

Становлення обліку – це діалектичний, поступовий процес, мета якого – забезпечити прийнятні умови послідовного, безперервного, раціонального і успішного виконання функцій бухгалтерського обліку. Вся історія бухгалтерської праці, за своєю сутністю, є поступовим рухом до вирішення трьох основних завдань:

- зробити облік максимально інформативним і точним;

- досягти його простоти і дешевизни;
- отримати своєчасну інформацію про факти господарського життя.

Метою викладення навчальних дисципліни «Облік і аудит» є: формування системи знань з теорії та практики ведення бухгалтерського обліку і аудиту.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Облік і аудит» є:

- вивчення методів раціональної організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємствах на підставі виконання прогресивних форм і національних стандартів;
- набуття навичок опрацювання і використання облікової інформації в управлінні;
- виявлення фінансових результатів виробничо-господарської діяльності;
- формування чіткого розуміння балансу;
- порядок надання достовірної звітності до органів управління, статистики, податкової адміністрації;
- організація аудиторських перевірок, порядок фактичного та документального контролю.
- здійснення аудиту.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування» (шифр і назва)	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність 073 «Менеджмент»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	3-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		5-й	5-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 год. самостійної роботи студента – 4 год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>Бакалавр</u>	Лекції	
		30 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	106 год.
		Індивідуальні завдання:	
-	-		
		Вид контролю: диф.залик	

Статус дисципліни: обов'язкова

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лк.	пр.	лаб.	інд.	с.р.		лк.	пр.	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретичні основи макроекономіки												
Тема 1. Теоретичні основи бухгалтерського обліку	8	2	2	-	-	4	7,5	0,5	-	-	-	7
Тема 2. Предмет, об'єкт та метод бухгалтерського обліку	8	2	2	-	-	4	7,5	0,5	-	-	-	7
Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	8	2	2	-	-	4	9	0,5	0,5	-	-	8
Тема 4. Оцінювання та калькуляція	8	2	2	-	-	4	9	0,5	0,5	-	-	8
Тема 5. Бухгалтерський баланс: будова, зміст, призначення	8	2	2	-	-	4	7,5	0,5	-	-	-	7
Тема 6. Документація та інвентаризація	8	2	2	-	-	4	8	0,5	0,5	-	-	7
Тема 7. Облік необоротних активів	8	2	2	-	-	4	8,5	0,5	-	-	-	8
Тема 8. Фінансова звітність	8	2	2	-	-	4	8	0,5	0,5	-	-	7
Разом за змістовим модулем 1	64	16	16	-	-	32	65	4	2	-	-	59
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Суть та значення аудиту в господарській діяльності.												
Тема 9. Сутність аудиту та історія його розвитку	8	2	2	-	-	4	9	1	1	-	-	7
	8	2	2	-	-	4	8	0,5	0,5			7

Тема 10. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення												
Тема 11. Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання	8	2	2	-	-	4	8	0,5	0,5			7
Тема 12. Аудиторський ризик та оцінювання системи внутрішнього контролю	8	2	2	-	-	4	7,5	0,5	1	-	-	6
Тема 13. Планування аудиту	8	2	2	-	-	4	8	0,5	0,5	-	-	7
Тема 14. Аудиторські послуги, їхні об'єкти та види	8	2	2	-	-	4	8	0,5	0,5	-	-	7
Тема 15. Особливості аудиту в комп'ютерному середовищі	8	2	2	-	-	4	6,5	0,5	-	-	-	6
Разом за змістовим модулем 2	56	14	14	-	-	28	55	4	4	-	-	47
Усього годин	120год.	30	30	-	-	30	120год.	8	6	-	-	106

Семінарське заняття № 1

Тема: Теоретичні основи бухгалтерського обліку.

Мета: Виявити знання студентів щодо розуміння сутності бухгалтерського обліку, а також функцій.

План

Впродовж двох годин обговорюються наступні питання:

1. Бухгалтерський облік як мова бізнесу
2. Поняття, мета, функції та принципи побудови.
3. Регулювання бухгалтерського обліку.
4. Предмет та об'єкти бухгалтерського обліку.

Семінарське заняття № 2

Тема: Предмет, об'єкт та метод бухгалтерського обліку.

Мета: розкриття студентами об'єкту бухгалтерського обліку, уміння охарактеризувати методи бухгалтерського обліку.

План

Впродовж двох годин обговорюються такі питання:

1. Предмет і об'єкт бухгалтерського обліку.
2. Господарські засоби та їх види.
3. Метод бухгалтерського обліку.
4. Регулювання бухгалтерського обліку.
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку.

Семінарське заняття № 3

Тема: Рахунки бухгалтерського обліку та подвійний запис

Мета: Дати характеристику щодо рахунків бухгалтерського обліку. Перевірити знання студентів із аналітичних та синтетичних рахунків та уміння ними користуватися при здійсненні операцій.

План

Впродовж двох годин обговорюються такі питання:

- 1.Рахунки бухгалтерського обліку
2. Зміст і будова рахунків бухгалтерського обліку.
3. Види рахунків у бухгалтерському обліку.
4. Взаємозв'язок між синтетичними й аналітичними рахунками.
5. Взаємозв'язок між балансом і рахунками бухгалтерського обліку.
6. Подвійний запис.

Семінарське заняття № 4

Тема: Оцінювання та калькуляція

Мета: перевірка засвоєння матеріалу студентами по темі оцінювання і калькуляція.

План

Впродовж двох годин обговорюються такі питання:

1. Поняття оцінки об'єктів обліку
2. Сутність та види калькуляцій
3. Системи калькулювання собівартості
4. Методи калькуляції собівартості

Семінарське заняття № 5

Тема: Бухгалтерський баланс: будова, зміст, призначення

Мета: обговорення та закріплення знань у студентів щодо поняття балансу, його структури та послідовності складання.

План

Впродовж двох годин обговорюються такі питання:

1. Економічна суть бухгалтерського балансу
2. Структура бухгалтерського балансу.
3. Види бухгалтерських балансів.
4. Форми складання бухгалтерського балансу.
5. Послідовність складання балансу.
6. Вимоги до балансу.

Семінарське заняття № 6

Тема: Документація та інвентаризація

Мета: детальне розкриття студентами питань, які виносяться на семінарське заняття.

План

Впродовж двох годин обговорюються такі питання:

1. Загальні поняття про облікові документи.
2. Роль та значення бухгалтерських документів.
3. Види бухгалтерських документів, їх класифікація.
4. Вимоги до змісту, структури й оформлення документів.
5. Організація документообігу і зберігання документів.
6. Мета і завдання інвентаризації.
7. Методика проведення інвентаризації.

Семінарське заняття № 7

Тема: Облік необоротних активів

Мета: обговорення сутності необоротних активів, наведення їх прикладів.
Розкриття процесу обліку основних засобів.

План

Впродовж двох годин розриття студентами таких питань:

1. Поняття і склад необоротних активів
2. Поняття та оцінка основних засобів
3. Облік руху основних засобів

Семінарське заняття № 8

Тема: Фінансова звітність

Мета: формування у студентів чіткого знання необхідності заповнення фінансової звітності, а також можливості охарактеризувати її види і призначення.

План

Впродовж години розриття студентами таких питань:

1. Загальні вимоги до фінансової звітності
2. Зміст та порядок складання балансу
3. Зміст та порядок складання звіту про фінансові результати
4. Зміст та порядок складання звіту про рух грошових коштів
5. Зміст та порядок складання звіту про зміни у власному капіталі

Впродовж наступної години написання підсумкової роботи, яка включає з 1 по 8 теми.

Семінарське заняття № 9

Тема: Сутність аудиту та історія його розвитку.

Мета: чітке розуміння сутності аудиту та ознайомлення з історією розвитку аудиторської діяльності.

План

Впродовж двох годин розриття студентами таких питань:

1. Поняття аудиту та його сутність.
2. В якому році й у якій країні вперше законодавчо було закріплено обов'язкове проведення аудиту? Історія виникнення.
3. Що розуміють під поняттями “аудиторська діяльність”, “аудит”?
4. З якою метою проводиться аудит фінансової звітності?
5. Які основні завдання аудиту? Що розуміють під методом аудиту?
6. Що розуміють під предметом та об'єктами аудиту?
7. Види аудиту й аудиторські послуги.

Семінарське заняття № 10

Тема: Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення

Мета: ґрунтовно розглянути запропоновані запитання.

План

Впродовж двох годин розкриття студентами таких питань:

1. Якими нормативними актами регулюється аудиторська діяльність.
2. Порядок формування Аудиторської палати України.
3. Як здійснюється сертифікація аудиторської діяльності.
4. Вкажіть та охарактеризуйте основні принципи професійної етики аудитора.
5. Назвіть та проаналізуйте права та обов'язки аудиторів. Відповідальність аудиторів.
8. Що розуміється під Реєстром суб'єктів аудиторської діяльності. На кого покладені функції щодо ведення Реєстру суб'єктів аудиторської діяльності.

10. Який документ видається суб'єктам аудиторської діяльності після включення їх до Реєстру. Які дані записуються до Реєстру про суб'єктів аудиторської діяльності.

Семінарське заняття № 11

Тема: Аудиторський ризик і оцінювання системи внутрішнього контролю.

Мета: вміння студентами охарактеризувати суть ризику в аудиті, а також знати види ризику.

План

Впродовж двох годин розриття студентами таких питань:

1. У чому полягає сутність аудиторського ризику.
2. Класифікація аудиторських ризиків.
3. За якими ознаками класифікується аудиторський ризик.
4. Що таке властивий ризик.
5. Ризик невідповідності внутрішнього контролю підприємства.
6. Як оцінюється ризик не виявлення? Характеристика ризику не виявлення.

Семінарське заняття № 12

Тема: Планування аудиту.

Мета: надати відповіді на запропоновані запитання стосовно теми.

План

Впродовж двох годин розриття студентами таких питань:

1. Що таке планування? Як здійснюється планування аудиту.
2. Як складається програма аудиту. Охарактеризуйте поняття «планування».
3. Охарактеризуйте початкову, дослідну і завершальну стадії аудиту.

4. Які є етапи аудиту? Їх характеристика.

5. Які Ви знаєте процедури аудиту? Охарактеризуйте їх.

Семінарське заняття № 13

Тема: Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання.

Мета: пригадати та закріпити знання щодо загальнонаукових методів, виокремити специфічні, вивчити види методів аудиту.

План

Впродовж двох годин розриття студентами таких питань:

1. Поняття методу аудиту.
2. Загальнонаукові методи.
3. Методичні прийоми аудиту та використання їх на практиці.

Семінарське заняття № 14

Тема: Аудиторські послуги та їх види.

Мета: розмежовувати різновиди аудиторських послуг за галузями діяльності.

План

Впродовж двох годин розриття студентами таких питань:

- 1 Перелік видів аудиторських послуг та їх відображення в українському законодавстві.
- 2 Консультування в різних галузях діяльності.

Семінарське заняття № 15

Тема: Особливості аудиту в комп'ютерному середовищі.

Мета: закаріплення знань з дисципліни «Облік і аудит».

План

Впродовж години розриття студентами таких питань:

- 1 Сутність аудиту в комп'ютерному середовищі.
- 2 Програмне забезпечення контролю.

Впродовж наступної години написання підсумкової роботи, яка включає з 9 по 15 теми.

Рекомендована література

Основна література

1. Облік, оподаткування та аудит: навч. посіб. / В.Я. Плаксієнко, Ю.А. Верига, В.А. Кулик, Є.А. Карпенко. – К.: ЦУЛ, 2019. – 509 с.
2. Бухгалтерський облік: підручник, Лишиленко А. – К.: Центр навчальної літератури, 2017. – 670 с.
3. Бухгалтерський облік. Навчальний посібник, рекомендовано МОН України - Гудзь Н.В., Денчук П.Н. – 2016. – 424 с.
4. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: Підручник / М. Ф. Огійчук. – К.: Алерта, 2016. – 1040 с.

Додаткова література

1. Кодекс податковий України від 02.12.2010 р. N 2755-VI
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” № 73 від 19.03.2013 р. [Електронний ресурс] / <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999р., №996-XIV з наступними змінами і доповненнями [Електронний ресурс] / <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
4. Порядок заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість: Наказ Міністерства доходів і зборів України від 13 листопада 2013 року № 678.
5. Про затвердження форми Податкової декларації з плати за землю (земельний податок та/або орендна плата за земельні ділянки державної або комунальної власності): Наказ Міндоходів від 30.12.2013 р. №865
6. Про затвердження Порядку формування та подання страхувальниками звіту щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: наказ Міндоходів від 09.09.2013 р. №454.
7. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку: тести: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 та 8.050106 “Облік і аудит”. / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ПП “Рута”, 2006. – 180 с.
8. Бухгалтерський фінансовий облік. Конспект лекцій. / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. Навчальний посібник з грифом МОНУ. 3-є вид., перероб. і доп. Житомир: ЖІТІ, 2005. – 320 с.
9. Бухгалтерський облік. Навчальний посібник для студентів вузів спеціальності 7.050201 “Менеджмент організацій” та 7.050107 “Економіка підприємств” / Т.А. Бутинець, Л.В. Чижевська, С.Л. Береза; За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. Житомир: ЖІТІ, 2000. – 672 с.
10. Бухгалтерський облік. Збірник вправ для студентів вузів спеціальності 7.050201 “Менеджмент організацій” та 7.050107 “Економіка

підприємств” / Кол. авторів; За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. Житомир: ЖІТІ, 2000. – 372 с.

11. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування»: Закон України № 2464-УІ від 08.07.2010 р.
12. Бухгалтерський фінансовий облік [текст]: підручник для студентів спеціальності “Облік і аудит” вищих навчальних закладів [Ф.Ф. Бутинець та ін.]; під аг. ред. [і з передм.] Ф.Ф. Бутинця. – 8-ме вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП “Рута”, 2009.- 912 с.
13. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку. – Житомир: ПП “Рута”, 2003. – 444 с.
14. Звітність підприємства: Підручник.-4-ге вид., перероб. І допов. / В.С. Лень, В.В. Гливенко.- К.: Центр видавничої літератури, 2010. – 612с.
15. Про затвердження форм податкових декларацій збору за спеціальне використання води: наказ Мінфіну від 21.12.2012 № 1403
16. Шара Є. Облік і звітність в оподаткуванні. Навчальний посібник - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 496 с.
17. Крупельницька І.Г. Звітність підприємств. Навчальний посібник - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 232 с.